

Gmina Trzebnica

Plan Odnowy Miejscowości Skoroszów

Spis treści

1.	Wstęp.....	4
2.	Krótką charakterystyka Gminy.....	6
2.1.	Położenie.....	6
2.2.	Rys historyczny.....	10
2.3.	Środowisko.....	11
2.4.	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna.....	12
2.5.	Sfera społeczna.....	17
2.6.	Gospodarka i rolnictwo.....	22
3.	Inwentaryzacja zasobów wsi Skoroszów.....	26
3.1.	Położenie.....	26
3.2.	Środowisko.....	27
3.2.1.	Wody.....	27
3.2.2.	Gleby.....	27
3.2.3.	Lasy.....	28
3.3.	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna.....	28
3.3.1.	Transport i komunikacja.....	28
3.3.2.	Telekomunikacja.....	29
3.3.3.	Ciepłownictwo i gazownictwo.....	29
3.3.4.	Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja.....	29
3.3.5.	Energetyka.....	29

3.3.6.	Gospodarka odpadami	29
3.4.	Sfera społeczna.....	30
3.4.1.	Oświata	30
3.4.2.	Zdrowie.....	30
3.4.3.	Rekreacja i sport.....	30
3.4.4.	Kultura i dziedzictwo kulturowe	31
3.5.	Gospodarka	32
3.5.1.	Bezrobocie.....	32
3.5.2.	Podmioty gospodarcze	32
3.5.3.	Turystyka	32
4.	Analiza SWOT.....	33
4.1.	Mocne i słabe strony miejscowości	33
4.2.	Szanse i zagrożenia zewnętrzne	34
4.3.	Zidentyfikowane problemy	34
5.	Wizja rozwoju wsi	36
5.1.	Wizja i cele strategiczne	36
5.2.	Odniesienia do lokalnych dokumentów strategicznych.....	38
6.	Planowane przedsięwzięcia	40
6.1.	Plan działań	40
7.	Wdrażanie i monitorowanie Planu Odnowy Wsi.....	42
8.	Wykaz tabel i rysunków	44
8.1.	Spis rysunków	44
8.2.	Spis tabel	44

1. Wstęp

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości Skoroszków jest dokumentem strategicznym sołectwa i stanowi podstawę jego rozwoju. Plan Odnowy jest także dokumentem planistycznym, przedstawiającym zakres potrzeb oraz zamiarów inwestycyjnych miejscowości w latach 2008-2013.

Celem opracowania jest stworzenie podstaw dla odnowy wsi i jej rozwoju, rozumianych jako poprawa warunków życia i pracy mieszkańców wsi. Ma on posłużyć przy aplikowaniu o środki pomocowe dla sołectwa w ramach Programu Rozwojów Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a także o fundusze z Regionalnego Programu Operacyjnego Dolny Śląsk.

Dokument składa się z 8 części. Część pierwszą stanowi niniejszy wstęp. W części drugiej zamieszczona jest krótka charakterystyka całej Gminy Trzebnica. Kolejna część to inwentaryzacja zasobów miejscowości Skoroszków. W kolejnych częściach Planu przedstawione zostały:

- analiza mocnych i słabych stron miejscowości wraz z szansami i zagrożeniami, płynących z otoczenia,
- wizja, misja, cele strategiczne i kierunki rozwoju Gminy,
- potrzeby i priorytety inwestycyjne na lata 2008-2013,
- operacje przedstawione do realizacji przy wykorzystaniu funduszy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (działania pn. Odnowa i Rozwój Wsi, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013) wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków są spójne z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym oraz regionalnym, w tym z Narodową Strategią Spójności 2007-2013, Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020, a także dokumentami powiatowymi oraz gminnymi: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Trzebnickiego w latach 2007-2013 oraz Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Trzebnica.

Podstawą utworzenia niniejszego Planu Odnowy jest świadomość lokalnej społeczności o charakterze lokalnych zasobów i własnego potencjału. Koncentruje się na stosunkowo prostych przedsięwzięciach, których realizacja zapewni podniesienie standardu życia lokalnej społeczności.

Plan Odnowy został opracowany na podstawie dwóch głównych elementów; z jednej strony są to dane statystyczne dotyczące sfery demograficznej, społecznej, gospodarczej oraz

infrastrukturalnej – na poziomie Gminy oraz samej miejscowości Skoroszów, z drugiej strony – informacje uzyskane podczas konsultacji społecznych, w tym podczas spotkań z mieszkańcami i lokalnymi liderami oraz Sołtysem i Radą Sołecką, a także z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Trzebnica. Na tej podstawie wyznaczone zostały (pożądane i uzasadnione z punktu widzenia lokalnej gospodarki i społeczności) kierunki rozwoju miejscowości.

Również na tej podstawie wypracowano analizę SWOT, która przedstawia silne i słabe strony Skoroszowa, a także szanse i zagrożenia płynące z zewnątrz. Jednocześnie mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania inwestycji niezbędnych do realizacji na terenie swojej miejscowości, wskazali również hierarchię ich ważności.

Plan Odnowy Miejscowości Skoroszów powstał przy udziale mieszkańców miejscowości i przy wyżej wskazanych narzędziach, w okresie od października 2007 do lutego 2008 roku. Będzie obowiązywać w latach 2008-2013.

Przewiduje się, iż Plan ten może być zmieniany bądź uaktualniany w okresie jego obowiązywania w odpowiedzi na zmiany dokonujące się w bardzo dynamicznym otoczeniu gospodarczo-społecznym miejscowości.

2. Krótka charakterystyka Gminy

2.1. Położenie

Gmina Trzebnica położona jest w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Jest częścią powiatu trzebnickiego, którego siedziba znajduje się na terenie Gminy, w mieście Trzebnica. W skład powiatu wchodzi dodatkowo Gminy: Oborniki Śląskie, Prusice, Wisznia Mała, Zawonia i Żmigród.

Gmina Trzebnica jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 200,2 km². Powierzchnia powiatu trzebnickiego wynosi 1025,6 km². Gmina Trzebnica graniczy:

- od wschodu z Gminą Zawonia;
- od zachodu z Gminami: Oborniki Śląskie, Prusice;
- od północy z Gminami Milicz, Żmigród;
- od południa z Gminami Długołęka, Wisznia Mała.

Gmina leży na terenie niejednorodnym morfologicznie. Północ Gminy tworzy Kotlina Żmigrodzka, a południe – Wzgórza Trzebnickie.

Zagospodarowanie terenu

Pod względem strukturalno-funkcyjnym, według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (2000 r.), Gmina w całości wchodzi w skład strefy obszarów rolno-leśnych o podwyższonych standardach ochrony środowiska i dominujących funkcjach ochronnych oraz turystyczno-rekreacyjnych na terenach nizinnych. Wiodącymi funkcjami Gminy są funkcja rolnicza i turystyczno-uzdrowiskowa.

Użytki rolne w gospodarstwach rolnych na terenie Gminy Trzebnica zajmują 14.441 ha, co stanowi 72,14% gruntów ogółem. Poniższa tabela przedstawia strukturę wykorzystania użytków rolnych.

Tabela 1 Struktura wykorzystania użytków rolnych w Gminie Trzebnica

Grunty	Obszar [ha]	Udział [%]
Grunty orne	11.126	77,1
Łąki	1.050	7,3
Użytki zielone	2.255	15,6
RAZEM	14.431	100,0

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002r.

Gmina posiada miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla następujących terenów:

- Miasto Trzebnica: trzy wybrane obszary, w przygotowaniu są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla dwóch kolejnych obszarów,
- Będkowo: działka nr 6/1, 7/4 i 3 oraz część działek nr 5/5, 140 i 142,
- Masłowiec: działka nr 6/1,
- Skoroszów: działki nr 308/1 i 310 wraz z przyległymi ciekami i drogami,
- Marcinowo: działka nr 306/1 i część działki nr 306/2,
- Komorowo: działki nr 22/1, 23/1, 24, 25,
- Szczytkowice,
- Kobylice,
- Ligota.

W przygotowaniu są kolejne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 1 Mapa Gminy Trzebnica

Źródło: Urząd Miejski w Trzebnicy

Demografia

Liczba ludności zamieszkałej w Gminie Trzebnica wyniosła zgodnie z danymi z GUS w 2006 r. 21,903 tysięcy osób. 55,8% mieszkańców powiatu mieszka w mieście Trzebnica. Gęstość zaludnienia Gminy wynosi 110 osób/km² i jest niższa niż gęstość zaludnienia w całym województwie – 145 osób/km².

Struktura płci wskazuje na stosunkowo dużą przewagę kobiet. Na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet. Struktura wieku mieszkańców Gminy wskazuje na „starzenie się” ludności na terenie Gminy. W miarę upływu czasu obserwuje się proces „starzenia się” ludności Trzebny, np. w 1970 r. 40 i więcej lat miało 29,3% mieszkańców, w 1988 r. prawie 33%, zaś w 2002 roku 42,9 %. Obecna sytuacja oznacza, że społeczeństwo Trzebny jest starsze wiekiem od większości społeczności miast Polski zachodniej i północnej. W poniższej tabeli zaprezentowana jest struktura wieku w Gminie.

Tabela 2 Struktura wieku dla Gminy Trzebnica w 2006 r.

	Ogółem	w wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		Przed-produkcyjnym		produkcyjnym		Po-produkcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
Gmina Trzebnica	21 903	4 562	2 276	14 474	7 059	2 867	2 002	51
tym miasto	12 227	2 204	1 098	8 259	4 131	1 764	1 242	48

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu „Województwo dolnośląskie: podregiony, powiaty i gminy 2007”

Na terenie Gminy Trzebnica (stan na koniec 2006 r.) było zarejestrowanych 1 414 osób bezrobotnych, w powiecie natomiast wartość ta wyniosła 5 030 osób. Na 100 pracujących kobiet przypada 97,5 pracujących mężczyzn.

Głównym ośrodkiem osadniczym Gminy jest miasto Trzebnica, które zamieszkuje 12 227 osób (2007 r.), co stanowi ponad 55,4% ludności całej Gminy. W skład Gminy wchodzi 42 mniejsze miejscowości – sołectwa:

Będkowo, Biedaszków Mały, Biedaszków Wielki, Blizocin, Boleścín, Brochocin, Brzezíe, Brzyków, Cerekwica, Domanowice, Droszów, Głuchów Górny, Jaszyce, Jaźwiny, Kobylíce, Koczurki, Komorowo, Komorówko, Koniowo, Księginice, Kuźniczysko, Ligota, Malczów, Małuszyn, Marcinowo, Masłowíec, Masłów, Nowy Dwór, Piersno, Raszów, Rzepotowice, Skarszyn, Skoroszów, Sulisławice, Szczytkowice, Świątniki, Taczów Mały, Taczów Wielki,

Ujeździec Mały, Ujeździec Wielki, Węgrzynów.

2.2.Rys historyczny

Trzebnica to miasto w woj. dolnośląskim, w powiecie trzebnickim; jest siedzibą Gminy miejsko-wiejskiej Trzebnica i władz powiatowych.

Osadnictwo na terenie Gminy Trzebnica ma bardzo długą historię, sięgającą wiele lat wcześniej niż datuje się naszą erę: wśród Wzgórz Trzebnickich odkryto najstarsze ślady funkcjonowania człowieka w Polsce. Ok. 500 000 lat temu w okolicach Winnej Góry grupa ludzi Homoerectus prowadziła tu zbieracko-myśliwski tryb życia. Owego odkrycia dokonał Michał Burdukiewicz, wrocławski archeolog. Inne wykopaliska wskazują, że w V wieku istniała tu osada słowiańska.

We wczesnym średniowieczu osada wykorzystywała swoje strategiczne położenie na szlaku handlowym z Wrocławia do Poznania. Pierwszy zapis o Trzebnicy pochodzi z 1138 roku, wówczas nosiła ona nazwę Trebnicha.

Decydujące znaczenie dla rozwoju osady miało ufundowanie w 1202 r. klasztoru i kościoła. Fundatorami owych obiektów byli książę Henryk Brodaty i jego małżonka Jadwiga. W 1203 wprowadziły się do niego pierwsze zakonnice i tym samym opactwo trzebnickie stało się pierwszym żeńskim klasztorem cysterskim na ziemiach polskich.

Od XIII w. rozpoczęto lokację miejscowości na prawie niemieckim, Trzebnica prawa miejskie otrzymała w 1250 roku. Na przełomie XIII i XIV wieku miasto otoczono obwarowaniami, które połączyły się z umocnieniami zamkowymi. Zabudowa miasta była drewniana z wyjątkiem parafialnego kościoła Św. Piotra i Pawła. W XIV w. Trzebnica jako należąca do księstwa oleśnickiego stała się lennem króla czeskiego Jana Luksemburczyka. Od XIV w. Trzebnica stała się ośrodkiem kultu św. Jadwigi Śląskiej.

Wiek XV był dla miasta okresem klęsk. Trzebnica została zniszczona w walkach z husytami, a następnie ponownie przez wojska Macieja Korwina. Od 1526 r. miasto przeszło pod władzę Habsburgów. Odbudowę i rozwój miasta przerwała ponownie wojna trzydziestoletnia, potem zaś przejście Śląska pod panowanie Prus, co miało miejsce w 1740 roku.

W 1703 r. urodziła się w Trzebnicy Maria Karolina Leszczyńska, córka króla Polski Stanisława Leszczyńskiego, późniejsza żona Ludwika XV i królowa Francji.

W 1810 r. cysterki zostały zmuszone do opuszczenia klasztoru – było to związane z wystosowaniem dekretu sekularyzującego obejmującego całe terytorium Królestwa Pruskiego.

W XIX w. Trzebnica przeżyła rozkwit: wielkie znaczenie w tym okresie miał dla miasta

przemysł włókienniczy, powstały tu także bank oraz drukarnia. W połowie XIX w. nastąpiła zmiana w gospodarczym rozwoju miasta, które przekształciło się w uzdrowisko (Zdrój św. Jadwigi). W 1886 r. miasto uzyskało połączenie kolejowe z Wrocławiem, w 1897 r. rozpoczęto elektryfikację, a w 1910 r. uruchomiono gazownię miejską.

W czasie drugiej wojny światowej Trzebnica podzieliła los innych miejscowości tego terenu; w 1945 roku do Trzebnicy wkroczyły wojska sowieckie. W wyniku wojny Trzebnica została zniszczona w 75%. Od 20 kwietnia do początków czerwca 1945 roku Trzebnica była pierwszą siedzibą władz województwa dolnośląskiego (na czele z wojewodą Stanisławem Piaskowskim). Po II wojnie światowej Gmina stała się częścią Polski.

2.3. Środowisko

Gleby

Na terenie Gminy występuje zróżnicowanie rodzajów gleb. Gleby urodzajne, I-III klasy bonitacyjnej, stanowią 74,2% powierzchni użytków rolnych. Dominującymi uprawami są: pszenica ozima i jara, kukurydza, jęczmień, rzepak, mieszanki zbożowe, buraki cukrowe i ziemniaki.

Na południu na zboczach Wzgórz Trzebnickich występują najżyźniejsze gleby – brunatne i bielicowe. W centralnej części Gminy występują gleby bielicowe, brunatne, czarnoziemny oraz gleby naglinne. Na północy dominują gleby lekkie o małej żyzności. W dolinach cieków wodnych występują mady. Są one zdecydowanie częstsze na północy Gminy ze względu na większe zagęszczenie cieków wodnych.

Wody

Przez teren Gminy nie przepływają większe rzeki – jedyne ciek wodny stanowią dorzecza Odry (należą do zlewni Widawy oraz zlewni Baryczy). Zdecydowanie większe ich zagęszczenie występuje na północy Gminy. Na obszarze Gminy nie istnieje znaczące zagrożenie powodziowe.

Poziom wód gruntowych jest bardzo zróżnicowany w zależności od rodzaju terenu i jego ukształtowania. Woda występuje na poziomie płytszym niż 1 metr w obniżeniach, na poziomie 1-4 m na terenach równinnych, 2-5 m na obszarach piasków sandrowych oraz nawet na głębokości 14,5 m w wyższych partiach utworów lessowych (południowa część Wzgórza Trzebnickiego).

Przez teren Gminy przepływają następujące ciek podstawowe: Brzeźnica, Jesionka, Sasicznica, Lipniak, Głęboka Woda, Sowa, Włóknica, Polska Woda, Grochówka, Głęboki Rów, Jagodnica, Ława, Mleczna, Zdrojna, Kątna, Rudawa. Głównym dopływem Baryczy z terenu Gminy jest

Sąsiedzka. Cieki te wskutek roztopów wiosennych, długotrwałych lub ulewnych deszczy stwarzają zagrożenie powodziowe zatapiając położone wzdłuż nich łąki i pola uprawne oraz niżej położone zabudowania mieszkalne i gospodarcze.

Sieć hydrologiczna nie posiada znaczenia rekreacyjnego. Jedynie źródła wód mineralnych mogą być traktowane jako zasób naturalny. Występujące tu wody kwalifikują się do wód słabo zmineralizowanych, ale odkryto również ciepliczą solankę. Na chwilę obecną wody te nie są eksploatowane.

Klimat

Okolice Trzebnicy znajdują się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym. Klimat jest tu łagodny, umiarkowanie ciepły i wilgotny. Ważną cechą klimatu trzebnickiego jest jego duża zmienność i aktywność atmosferyczna, szczególnie w okresie zimowym. Kontrasty te to przede wszystkim spore skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza.

Średnia wieloletnia temperatura stycznia kształtuje się w Trzebnicy w granicach od -1 do -3°C, natomiast lipca – waha się od +17 do +19°C. Średnia temperatura roku oscyluje między 7 a 9°C.

Obszary leśne

Ogólna powierzchnia lasów na terenie Gminy Trzebnica wynosi 14,83 %, większość lasów skoncentrowana jest w północnej części Gminy. Drzewostan stanowią równorzędnie gatunki liściaste (dąb szypułkowy, buk zwyczajny, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata) i iglaste (sosna zwyczajna). Warstwę krzewów prezentują: leszczyna pospolita, jarzębina pospolita i będąca pod częściową ochroną - kruszyna pospolita. W części południowowschodniej Gminy znajduje się rezerwat przyrody „Las Bukowy w Skarszynie” o pow. 23,7 ha. W pobliżu miasta projektowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie (w inwentaryzacji przyrodniczej z 2004 pod nazwą „Buczyna Trzebnicka”).

2.4. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Transport i komunikacja

Komunikacja drogowa

Gmina posiada dobrze rozwinięty system drogowy. Przez terytorium Gminy przechodzą dwie drogi krajowe:

- droga krajowa nr 5 Poznań-Wrocław,
- droga krajowa nr 15 relacji Trzebnica-Olsztyn,

oraz droga wojewódzka:

- droga wojewódzka nr 340, relacji Ścinawa-Oleśnica.

Ponadto, przez teren Gminy bieżą również drogi o niższych parametrach: 17 dróg powiatowych oraz 47 dróg gminnych.

Droga krajowa nr 5 stanowi jednocześnie element międzynarodowej drogi samochodowej E261, co zapewnia jeszcze większą dostępność Gminy. Głównym, lokalnym węzłem drogowym łączącym drogi o niższej kategorii jest miasto Trzebnica.

Komunikacja kolejowa

Miasto Trzebnica połączone jest linią kolejową z Wrocławiem, jednakże w chwili obecnej linia ta nie jest czynna. Z tego względu komunikacja publiczna ogranicza się tylko do połączeń autobusowych. Istnieją jednak plany utworzenia samorządowych kolei dolnośląskich, a uruchomienie połączenia Wrocław-Trzebnica jest planowane jako jedno z pierwszych zadań owej kolei.

Komunikacja autobusowa

Gmina posiada połączenia autobusowe zarówno wewnątrz Gminy, z sąsiednimi Gminami, jak i dalekobieżne z innymi województwami. Głównym ośrodkiem komunikacyjnym jest Trzebnica, zaś najważniejszym połączeniem Trzebnica-Wrocław.

Pozytywny wpływ na dostępność komunikacyjną Gminy ma bliskość Wrocławia (24 km od miasta Trzebnica), który jest głównym węzłem komunikacyjnym w województwie.

Gazownictwo

Ogólna długość sieci gazowej na terenie Gminy wynosi 34 km. Ogólna liczba przyłączy do sieci wynosi 1016, z czego 949 do domów mieszkalnych.

Zaopatrzenie w wodę

Gminę Trzebnica w zakresie zaopatrzenia w wodę obsługują dwa przedsiębiorstwa wodociągowe. W północnej części Gminy zaopatrzenie w wodę świadczy Zakład Budżetowy Związku Gmin Bychowo posiadający swą siedzibę w Prusicach. Obsługuje on następujące miejscowości: Małuszyn, Marcinowo, Rzepotowice, Brzyków, Szczytkowice, Komorowo, Komorówko, Domanowice, Droszów, Malczów. Wodociąg dochodzi także do miasta Trzebnica, lecz na dzień dzisiejszy woda z tego źródła nie zasila sieci miejskiej. Woda do powyższych miejscowości dostarczana jest systemem rurociągów i przepompowni z ujęć wody w miejscowości Bychowo.

Pozostała część Gminy w zakresie dostarczania wody obsługiwana jest przez Usługi Komunalne WodNik Sp. z o.o.

Zaopatrzenie Gminy Trzebnica w wodę następuje poprzez następujące wodociągi:

Wodociągi grupowe:

- wodociąg grupowy Ligota Trzebnicka, Masłów obejmuje swoim zasięgiem ww. wsie. Wodociąg ten korzysta z dwóch studni czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” $Q = 25,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 11,6 \text{ m}$. (dec. Nr 61/93),
- wodociąg grupowy Skarszyn, Boleścin, który obejmuje swoim zasięgiem wieś Skarszyn i Boleścin. Ujęcie (dwie studnie czwartorzędowe) o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 25/1986), zlokalizowane jest na gruntach wsi Skarszyn,
- wodociąg grupowy Blizocin obejmuje swoim zasięgiem wieś Blizocin, Masłowiec, Kuźniczysko, Jaźwiny, Skoroszów. Oparty jest na ujęciu składającym się z dwóch studni trzeciorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 42,8 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 39/1982 r), zlokalizowanych na terenie wsi Blizocin,
- wodociąg grupowy Ujeździec Wielki obejmuje swoim zasięgiem wsie Ujeździec Wielki, Ujeździec Mały, Janiszów, Biedaszków Wielki, Brzezcie, Koniowo, Biedaszków Mały, Koczurki. Wodociąg korzysta z ujęcia składającego się z dwóch studni trzeciorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 45,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 1977 r.),
- wodociąg grupowy Brochocin obejmuje swoim zasięgiem wsie Brochocin, Taczów Wielki, Taczów Mały, Będkowo i Raszów. Ujęcie składa się z dwóch studni czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 30,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 82/1984r),
- wodociąg grupowy Księginice obejmuje swoim zasięgiem wsie Księginice, Kobyllice i Jaszyce. Ujęcie, z którego korzysta wodociąg, składa się z dwóch studni

czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 10,0$ m³/h (dec. 25/1980r.).

Pozostałe miejscowości Gminy Trzebnica zaopatrywane są z sąsiednich miejscowości zlokalizowanych poza terenem Gminy Trzebnica:

- Wieś Domanowice – woda dostarczana jest z miejscowości Kaszyce Wielkie Gmina Prusice,
- Komorów, Komorówko i Szczytkowice z Brzykowa – dostawa wody odbywa się z terenu Gminy Prusice,
- Marcinowo – dostawa wody następuje z wodociągu grupowego „Bychowo” z terenu Gminy Prusice,
- Głuchów Górny – dostawa wody następuje z wodociągu grupowego Czachowo z terenu Gminy Zawonia.

Wodociągi zbiorowe:

- wodociąg zbiorowy Cerekwica zaopatrujący w wodę wieś Cerekwica, opiera się na ujęciu składającym się z 2 studni o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 40,0$ m³/h (dec. nr 80/1983). Ujęcie zlokalizowane jest na gruntach wsi Cerekwica,
- wodociąg zbiorowy Piersno: wodociąg wiejski oparty na wodach źródłanych o wydajności $Q_e = 11,4$ m³/h.

W większości wypadków istniejąca infrastruktura gwarantuje zaspokojenie przewidywanego zapotrzebowania na wodę. Planowana jest także rozbudowa niektórych wodociągów.

Kanalizacja

Miasto Trzebnica posiada system kanalizacji ogólnospławnej, która przejmuje wody opadowe i ścieki sanitarne.

Oczyszczalnia ścieków w Trzebnicy jest oczyszczalnią mechaniczno – biologiczną ze wspomaganiami chemicznym. Została przekazana do użytku w grudniu 2000 roku. Na jej terenie znajduje się punkt zlewny fekalii, do którego ścieki dowożone są wozami asenizacyjnymi. Do oczyszczalni trafiają zarówno ścieki przemysłowe z zakładów pracy jak i ścieki bytowo gospodarcze z terenu całego miasta. Do oczyszczalni w Trzebnicy podłączono w 1997 roku miejscowość Księginice.

Pozostałe miejscowości Gminy Trzebnica nie posiadają systemowych urządzeń do odprowadzania ścieków. Najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania ścieków bytowo-

gospodarczych są suche ustępy, bezodpływowe osadniki gnilne okresowo opróżniane oraz osadniki wykonane jako doły chłonne. Na terenie Gminy znajdują się również oczyszczalnie przydomowe oraz przyzakładowe.

Planowana są do realizacji następujące inwestycje:

- Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Ujeźdźcu Wielkim (2006 - 2010 r.)
- Budowa kanalizacji i oczyszczalni w Skarszynie (2008 - 2011 r.)

W niektórych wsiach istnieją odcinki kanalizacji deszczowej, którą wody opadowe odprowadzane są do cieków powierzchniowych i rowów melioracyjnych.

Źródła energii

Sieć energetyczna Gminy Trzebnica składa się z linii średniego i wysokiego napięcia oraz stacji transformatorowych (w większości należących do ZEW S.A.). Istniejąca sieć posiada moc zainstalowaną 22,697 MVA. Moc ta zaspakaja bieżące potrzeby Gminy, natomiast nie jest jeszcze wystarczająca w stosunku do zamierzeń urbanistycznych Gminy, zawartych w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego.

Gospodarka odpadami

Stan gospodarki odpadami w Gminie uznać można za uporządkowany. Na terenie Gminy istnieje jedno wysypisko odpadów komunalnych, spełniające stawiane tego typu obiektom wymogi. Jest ono położone we wsi Jaszyce i obsługuje miasto i Gminę. W związku z wyznaczonym nieprzekraczalnym terminem zamknięcia składowiska, na zlecenie urzędu została opracowana "Dokumentacja określająca techniczne warunki zamknięcia składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Jaszyce". W procesie zamknięcia składowiska wykonane zostaną prace rekultywacyjne mające na celu zabezpieczenie składowiska odpadów przed jego szkodliwym oddziaływaniem na środowisko naturalne.

W ostatnich latach w Marcinowie powstało wysypisko odpadów. Jest to nowoczesny i bezpieczny ekologicznie obiekt. Inwestycja zlokalizowana jest na terenie byłej odkrywkowej kopalni piasku, na gruntach leśnych. W przeważającej części teren przeznaczony pod budowę stanowiło wyrobisko popiaskowe z nieregularnymi i nadmiernie nachylonymi skarpami grożącymi oberwaniem. Projekt *Budowa składowiska odpadów w Marcinowie wraz z infrastrukturą służącą do segregacji odpadów* był współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu

Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Podczas II Dolnośląskiej Konferencji pt. „Gospodarka Odpadami w Gminach”, która odbyła się 26 września 2007 r. w Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, zorganizowanej pod patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego Andrzeja Łosia, zostały wręczone nagrody dla gmin najefektywniej prowadzących selektywną zbiórkę odpadów. Gmina Trzebnica zdobyła II miejsce. Świadczy to o coraz większej świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy i pokazuje, że sprawy związane z ochroną środowiska nie są mieszkańcom i władzom Gminy obojętne.

2.5.Sfera społeczna

Oświata

Na terenie Gminy funkcjonuje:

- 9 przedszkoli, w tym jedno integracyjne oraz jedno specjalne. Wszystkie mieszczą się na terenie miasta Trzebnica,
- 9 szkół podstawowych oraz gimnazjalnych, w tym jeden Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy oraz jedna Społeczna Szkoła Integracyjna. Sześć z tych ośrodków znajduje się na terenie miasta Trzebnica, pozostałe zaś mieszczą się w Boleszynie, Ujeźdźcu Wielkim, Kuźniczysku oraz Masłowie,
- 3 szkoły ponadgimnazjalne, w tym Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Wszystkie trzy znajdują się na terenie miasta Trzebnica.

Poniższa tabela przedstawia poziom wykształcenia mieszkańców Gminy objętych Narodowym Spisem Powszechnym w 2002 roku (dane na ten temat dostarczane są wyłącznie przez Spisy Powszechne).

Tabela 3 Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Trzebnica w 2002 roku

Poziom wykształcenia	Liczba ludności	Udział procentowy
Wyższe	1.342	7,39
Policealne	784	4,32
Średnie	4.799	26,42
zasadnicze zawodowe	5.095	28,04
podstawowe	5.286	29,10
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	670	3,69
Nieustalone	189	1,04
Razem	18.165	100,00

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku.

Zdrowie

Na terenie Gminy mieści się Szpital im. Św. Jadwigi Śląskiej – jeden z dwóch szpitali na terenie powiatu. Zostały do niego przyłączone w pierwszej połowie tej dekady szpitale wcześniej działające na terenie Gminy:

- Ośrodek Replantacji Kończyn, Mikrochirurgii, Chirurgii Ręki i Chirurgii Ogólnej,
- Centrum Rehabilitacyjno-Ortopedyczne,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Dzieci i Młodzieży.

Szpital podlega administracji powiatowej.

Zgodnie z Informatorem Medycznym opracowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy na terenie Gminy działają:

- Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego – zakład oferuje usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W zakładzie pracują lekarze 11 specjalizacji. Zakład znajduje się w mieście Trzebnica,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK” - zakład oferuje usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W zakładzie pracują lekarze 2 specjalizacji. Zakład znajduje się w mieście Trzebnica,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego – zakład oferuje usługi w zakresie internistycznym oraz anestezjologii. Zakład mieści się w Ujeźdźcu Wielkim,

- NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień „SELF” - poradnia specjalistyczna. Centrum znajduje się w mieście Trzebnica,
- Gabinet USG i mammografii – znajduje się w mieście Trzebnica,
- Gabinet rehabilitacji – znajduje się w mieście Trzebnica,
- 46 lekarzy pracujących w ramach 18 specjalizacji.

Na terenie Gminy działa 8 aptek, z czego 7 na terenie miasta Trzebnica oraz jedna w Ujeźdźcu Wielkim.

Ważnym dla regionu obiektem jest również Ośrodek Medycyny Paliatywnej i Hospicyjnej w Będkowie.

Rekreacja i sport

Na terenie Gminy działają następujące kluby sportowe:

- TSSR „Polonia” Trzebnica – klub sportowy piłki nożnej z siedzibą w Trzebnicy; posiada zespoły w kilku kategoriach wiekowych,
- Miejsko Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe – klub sportowy składający się z trzech sekcji (sekcji szachowej, sekcji tenisa stołowego oraz sekcji biegów długich) oraz 10 ogniw (w Biedaszkowie Wielkim, Domanowicach, Będkowie, Brzykowie, Koniowie, Marcinowie, Skaraszynie, Szczytkowicach, Ujeźdźcu Małym, Ujeźdźcu Wielkim); klub działa od 1975 roku,
- Międzyszkolny Klub Sportowy „Gaudia” Trzebnica – klub sportowy specjalizujący się w żeńskiej siatkówce; posiada drużyny w kilku kategoriach wiekowych,
- LKS Błysk Kuźniczysko – klub sportowy specjalizujący się w piłce nożnej
- TSS AL-CU Trzebnica – klub sportowy specjalizujący się w koszykówce,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Ośrodek Jeździecki „Gozdawa” – ośrodek turystyczno-sportowy organizujący obozy jeździeckie.

Na terenie Gminy istnieje kilka obiektów sportowych, z czego większość należy do ZAPO w Trzebnicy. Najważniejszym tego typu obiektem na terenie Gminy jest Hala Sportowa ZAPO w Trzebnicy.

Działalność Zespołu obejmuje organizację: studia tańca, pracowni ceramicznej, ogniska muzycznego „Allegro”, zajęć aerobiku, stepu i callanetics oraz sekcji samoobrony Yun-Jung-Do i Tekwon-Do.

Kultura i dziedzictwo kulturowe

Działalność kulturalna na terenie Gminy jest związana z istnieniem Zespołu Placówek Kulturowych. W jego skład wchodzi:

- Trzebnicki Ośrodek Kultury,
- Bibliotek Miejsko-Gminna,
- Świetlice wiejskie znajdujące się na terenie Gminy Trzebnica,
- Kino Polonia.

W Gminie istnieją także: Trzebnicka Orkiestra Dęta, Klub Seniora, Klub Nauczyciela, Niemieckie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne. Organizowany jest szereg festynów, koncertów, przeglądów, zabaw i spotkań.

Infrastruktura Zespołu Placówek Kultury obejmuje:

- salę widowiskową na 450 miejsc,
- salę „Retro”,
- wielofunkcyjne sale do organizacji wydarzeń kulturalnych.

Łącznie Zespół dysponuje powierzchnią użytkową wynoszącą 3363 m².

Na terenie miasta Trzebnicy organizowane są również następujące wydarzenia:

- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej,
- Święto Trzebnicy - Trzebnickie Święto Sadów,
- Jazz w Trzebnicy.

Imprezy kulturalne organizowane są głównie w mieście Trzebnica. Z oferty kulturalnej miasta korzystają również mieszkańcy wsi z terenu Gminy.

Obiekty dziedzictwa kulturowego

Większość obiektów dziedzictwa kulturowego Gminy znajduje się w mieście Trzebnica. Należy tutaj wymienić przede wszystkim:

- Bazylika Św. Jadwigi – kościół zbudowany pod wezwaniem Św. Bartłomieja i Najświętszej Marii Panny. Jest najstarszym sanktuarium na Śląsku i jedną z ważniejszych nekropolii Piastów Śląskich oraz miejscem kultu św. Jadwigi,
- Kaplica Św. Jana,
- Kaplica Św. Jadwigi - jest pierwszym w Polsce obiektem zbudowanym w stylu czysto gotyckim (kaplica wzniesiona w latach 1268–1269). W kaplicy mieści się barokowy sarkofag św. Jadwigi, wykonany z marmuru i alabastru,
- Klasztor – należy do największych budynków klasztornych w Europie Środkowej. Wzniesiony został w latach: 1696–1726 na miejscu pierwotnego, znacznie mniejszego budynku (z początku XIII w.) Od 1870r. pracują tu siostry Kongregacji Miłosierdzia Świętego Karola Boromeusza,
- Kościół Św. Piotra – kościół ufundowany przez możnowładcę Piotra Włostowica (XII w.). Budowla stoi na miejscu drewnianego, a następnie murowanego późnoromańskiego kościoła parafialnego z pierwszej połowy XIII w.,
- Kościół pod wezwaniem Czternastu Wspomożycieli – wzniesiony w 1886r. na miejscu kościółka poświęconego w 1463 r.,
- Rotunda Pięciu Stołów – jest murowanym kręgiem wzniesionym na fundamencie z brył granitowych prawdopodobnie w końcu XIII w.,
- Ratusz – pochodzi z końca 1886r., przebudowany po zniszczeniach wojennych. Dziś jest siedzibą instytucji administracyjnych miasta,
- Zabytkowe budynki – budynki murowane, powstałe w wyniku rozwoju budownictwa w Trzebnicy w II połowie XIX w. Jednym z budynków jest barokowa kamienica z II połowy XVIII w., z ciekawym portalem i głowicami w stylu jońskim, przebudowana w XIX / XX w.

Wśród innych obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy należy wymienić:

- Kościół w Cerekwicy,
- Kościół w Koczurkach,
- Kościół w Koniowie,
- Kościół w Masłowie,
- Muzeum Ludowe w Marcinowie.

Trzebnica leży na Europejskim Szlaku Cysterskim (ciągnącym się od Portugalii po Polskę) i

stanowi jego najatrakcyjniejszą część na Dolnym Śląsku.

2.6. Gospodarka i rolnictwo.

Gmina Trzebnica jest obszarem typowo rolniczym, gdzie użytki rolne zajmują 72,13 % powierzchni. Gospodarka Gminy opiera się głównie na rolnictwie i sadownictwie. Dzięki atrakcyjnemu ukształtowaniu terenu i walorom turystycznym Gmina ma szansę stać się również miejscem wypoczynku i aktywności ruchowej dla przyjezdnych z całej Polski. Już teraz ważną funkcję w gospodarce Gminy pełnią usługi turystyczno-uzdrowiskowe.

Średni dochód mieszkańca Gminy wynosił w 2005 r. 1445,1 zł, co stanowiło 77,3% średniego dochodu w województwie oraz 82,3% średniego dochodu w kraju. Na terenie Gminy Trzebnica (stan na koniec stycznia 2007 r.) było zarejestrowanych 870 osób bezrobotnych (w tym 514 kobiet).

31 grudnia 2006 r. na terenie Gminy było zarejestrowanych w rejestrze REGON 1983 podmiotów Gospodarki Narodowej (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne). Poniższa tabela przedstawia strukturę tych podmiotów według sekcji.

Na terenie Gminy zgodnie z danymi z Narodowego Spisu Powszechnego było zarejestrowanych 2044 gospodarstw, w przeważającej większości gospodarstw indywidualnych. Poniższa tabela przedstawia strukturę gospodarstw pod względem ich wielkości.

Tabela 4 Wielkość gospodarstw Gminy Trzebnica w 2002 roku

Wielkość gospodarstwa	Do 1 ha	1 – 5 ha	5 – 10 ha	10 – 15 ha	Powyżej 15 ha
Liczba gospodarstw	751	725	332	125	111

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

Najważniejszymi uprawami na terenie Gminy są:

- wśród upraw ziemiopłodów: zboża, ziemniaki oraz warzywa,
- wśród upraw drzew owocowych: jabłonie, wiśnie, śliwy oraz czereśnie,
- wśród upraw krzewów owocowych: porzeczki oraz agrest.

Poziom zużycia nawozów jest coraz niższy. Ilość stosowanych środków ochrony roślin również spada. Gmina ma predyspozycje do rozwoju na swoim terenie rolnictwa ekologicznego, za czym przemawia:

- brak przemysłu,
- niskie zużycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- bliskość Wrocławia stanowiącego duży rynek zbytu.

Bezrobocie

Podstawowe dane dotyczące stanu bezrobocia w Gminie na tle powiatu województwa i kraju prezentują dane zamieszczone w poniższych tabelach. Stopa bezrobocia w powiecie trzebnickim jest większa od średniej stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim o ponad trzy punkty procentowe i o niecałe trzy punktu procentowe od średniej dla całej Polski.

Tabela 5 Bezrobocie w Gminie na tle powiatu, województwa i kraju

	Liczba bezrobotnych ogółem	Stopa bezrobocia [%]
Gmina	870	b.d.
Powiat	3 401	14,6
Województwo dolnośląskie	127 500	11,8
POLSKA	1 746 600	11,4

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting na podstawie danych PUP Trzebnica (stan na koniec grudnia 2007r)

Wśród bezrobotnych przeważają kobiety (stanowią 60% osób zarejestrowanych), a także osoby bezrobotne długotrwale (również ponad połowa zarejestrowanych). 20% bezrobotnych to osoby poniżej 25 roku życia.

Tabela 6 Struktura bezrobocia na terenie Gminy [liczba osób]

	ogółem	w tym kobiety
OGÓLEM	870	514
z terenów wiejskich	406	240
bezrobotni długotrwale	463	321
do 25 roku życia	189	114

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting na podstawie danych PUP Trzebnica (stan na koniec grudnia 2007r)

Funkcjonujące przedsiębiorstwa

Do głównych pracodawców ze sfery przedsiębiorstw należą:

- REHA-POL-A Sp. z o.o.
- Inspirion Polska Sp. z o.o.
- Tarczyński S.A.
- Bmeters Polska Sp. z o.o.
- "Sady-Trzebnica" Sp. z o.o. PPHU
- Panda Trzebnica Sp. z o.o.

Większość zakładów pracy zlokalizowana jest na terenie miasta Trzebnicy. Zatrudnienie znajduje w nim również ludność z terenów wiejskich Gminy.

Tabela 7 Podmioty Gospodarki Narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji (stan na 31.12.2006)

Sekcja	Liczba podmiotów
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	65
Przemysł	210
Budownictwo	229
Handel i naprawy	630
Hotele i restauracje	52
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	128
Pośrednictwo finansowe	73
Obsługa nieruchomości i firm	356

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podst. „Województwo dolnośląskie. Podregiony...” (GUS)

Turystyka

Gmina Trzebnica posiada potencjał do rozwoju turystyki. Wynika on zarówno z obecności obiektów dziedzictwa kulturowego, rolniczego charakteru Gminy, jak i z obecności wód mineralnych. Trzebnica jest atrakcyjnym celem turystycznym, leżącym na Szlaku Cysterskim a okolicą słynącą z owoców, rolnictwa i walorów turystycznych. Obiekty warte zobaczenia:

- Blizocin: dwór z parkiem,
- Marcinowo: Muzeum Ludowe u Kowalskich,
- Kuźniczysko: drewniany kościół poewangelicki z XVIII w.
- Trzebnica: bazylika św. Jadwigi z klasztorem, Rotunda Pięciu Stołów, kościół św. Piotra i Pawła, Kościółek Leśny pw. Czternastu Świętych Wspomożycieli, Grota Matki Boskiej z Lourdes, Kalwarię Trzebnicką w Lesie Bukowym, Budynki Uzdrowiskowe, Ratusz, Muzeum Regionalne Towarzystwa Miłośników Ziemi Trzebnickiej, Muzeum Kultu św. Jadwigi.

Baza noclegowa

W Gminie istnieją cztery hotele, w tym trzy zlokalizowane są w mieście Trzebnica („Pod Platanami”, „Leśny”, „Pod Lwem”), a jeden w Nowym Dworze. Dodatkowo, na terenie miasta znajdują się domki turystyczne, pole namiotowe oraz pole na przyczepy campingowe. Natomiast w Kuźniczysku mieści się gospodarstwo agroturystyczne i szkoła jazdy konnej „Gozdawa”. Drugie gospodarstwo agroturystyczne istnieje w Biedaszkowie Małym.

3. Inwentaryzacja zasobów wsi Skoroszów

3.1. Położenie

Wieś Skoroszów leży w północno - wschodniej części Gminy Trzebnica, przy granicy z Gminą Milicz. W sąsiedztwie wsi znajdują się takie miejscowości jak: Biedaszków Wielki, Brzezie, Masłowice oraz Kuźniczysko. Skoroszów posiada bardzo malownicze położenie, gdyż położony jest w obrębie Krajobrazowego Parku Doliny Baryczy. Miejscowość otoczona jest polami i lasami, które przyciągają co roku licznych grzybiarzy.

Ponadto, miejscowość ta znajduje się w stosunkowo niedużej odległości (ok. 12km) od Ujeżdźca Wielkiego, w którym zlokalizowane są ważne dla funkcjonowania mieszkańców instytucje, takie jak szkoła, zakład opieki zdrowotnej czy apteka.

Przez obszar Skoroszowa przebiega również droga krajowa nr 15, biegnąca na trasie: Trzebnica - Milicz - Krotoszyn - Jarocin - Miąskowo - Miłośław - Września - Gniezno - Trzemeszno - Wylatowo - Strzelno - Inowrocław - Toruń - Brodnica - Lubawa - Ostróda

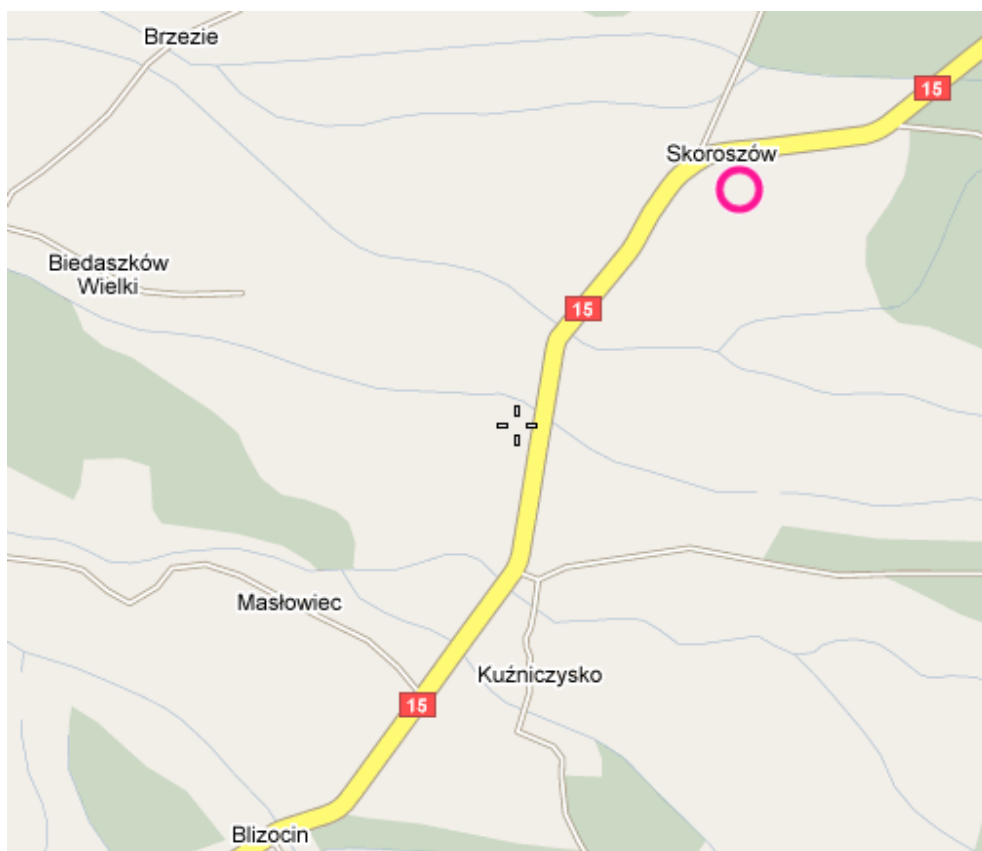
Pod względem strukturalno-funkcjonalnym, według planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2000r.), wieś leży w całości na terenach wchodzących w skład strefy obszarów rolno-leśnych.

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Trzebnica w skład miejscowości wchodzi tereny:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- upraw polowych;
- usług,
- łąk i pastwisk.

Miejscowość nie posiada uchwalonych Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego (stan na maj 2007).

Poniżej przedstawiona jest mapa internetowa miejscowości.

Rysunek 2 Mapa internetowa miejscowości Skoroszów

Źródło: Interaktywna internetowa mapa Polski – www.mapa.szukacz.pl

We wsi Skoroszów mieszka 470 osób (stan na styczeń 2009 roku). W tym 90 osób stanowią dzieci od pierwszego roku życia do wieku gimnazjalnego. W ciągu ostatnich lat liczba mieszkańców systematycznie wzrastała, co jest związane przede wszystkim z tendencją do przenoszenia się ludności z terenów miast (Wrocław, Trzebnica) na okoliczne tereny wiejskie.

3.2. Środowisko

3.2.1. Wody

Przez miejscowość przepływają żadne znaczące ciekі wodne. Lokalne ciekі stanowią dopływy Jesionki. Na południe od miejscowości znajdują się stawy rybne, zasilane przez wody Jesionki.

3.2.2. Gleby

W okolicach miejscowości dominują gleby lekkie, o małej żyzności.

3.2.3. Lasy

Skoroszów znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zalesionych (przede wszystkim w części wschodniej miejscowości), należących do kompleksu Lasów Milickich. Na terenie miejscowości znajduje się Leśnictwo Skoroszów (Nadleśnictwo Milicz).

Ponadto, na obszarze miejscowości znajdują się pomniki przyrody, takie jak: lipy drobnolistne oraz dąb szypułkowy.

3.3. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

3.3.1. Transport i komunikacja

Komunikacja drogowa

Przez obszar miejscowości przebiega droga krajowa nr 15, znajdująca się na trasie: Trzebnica - Milicz - Krotoszyn - Jarocin - Miąskowo - Miłosław - Września - Gniezno - Trzemeszno - Wylatowo - Strzelno - Inowrocław - Toruń - Brodnica - Lubawa - Ostróda. Droga ta cechuje się dużym natężeniem ruchu, co stanowi poważne utrudnienie dla mieszkańców. Konieczna jest budowa chodnika wraz z odpowiednim oświetleniem na całej jej długości na terenie wsi. Przez Skoroszów przebiega też droga gminna nr 4733033, która łączy wieś z miejscowością Brzezcie.

Ponadto, w miejscowości znajdują się również niewielkie drogi dojazdowe, które wymagają modernizacji.

Komunikacja autobusowa

W Skoroszowie zlokalizowany jest przystanek autobusowy. Połączenia obsługiwane są przez POLBUS PKS WROCLAW SP. Z O.O. oraz PKS W WOLOWIE SP. Z O.O.

Przedsiębiorstwa te zapewniają mieszkańcom połączenia autobusowe z Wrocławiem, Trzebnicą oraz Miliczem oraz z mniejszymi miejscowościami położonymi na tych trasach.

Ponadto, mieszkańcy mogą również korzystać z transportu busowego świadczonego przez przewoźnika EXPRESS BUS na trasie Trzebnica – Skoroszów – Trzebnica.

3.3.2. Telekomunikacja

Mieszkańcy Skoroszowa posiadają kablową sieć telefoniczną. Uzupełnieniem tej sieci są systemy telefonii komórkowej wszystkich operatorów działających na terenie Polski.

Ponadto, mieszkańcy korzystają z Internetu za pośrednictwem usług świadczonych przez TP S.A. oraz poprzez systemy bezprzewodowe.

3.3.3. Ciepłownictwo i gazownictwo

Mieszkańcy wsi Skoroszów nie korzystają z sieci gazowej. Rozprowadzanie gazu odbywa się metodą bezprzewodową (butle propan-butan).

3.3.4. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja

Miejscowość zaopatrywana jest w wodę przez wodociąg grupowy Blizocin, który obejmuje swoim zasięgiem wieś Blizocin, Masłowiec, Kuźniczysko, Jaźwiny, oraz Skoroszów. Oparty jest on na ujęciu składającym się z dwóch studni trzeciorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 42,8 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 39/1982 r), zlokalizowanych na terenie wsi Blizocin.

Skoroszów nie posiada systemowych urządzeń do odprowadzania ścieków. Większość gospodarstw domowych zaopatrzona jest w zbiorniki bezodpływowe. Istnieją jednak gospodarstwa nieposiadające takich urządzeń, a ścieki odprowadzane są bezpośrednio do przydrożnych rowów.

3.3.5. Energetyka

Miejscowość Skoroszów jest zelektryfikowana.

3.3.6. Gospodarka odpadami

Na terenie Skoroszowa funkcjonuje system gospodarki odpadami obowiązujący na całym terenie Gminy Trzebnica. Od roku 2000 na terenie Gminy Trzebnica każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest do jej wyposażenia w pojemnik na gromadzenie odpadów komunalnych i ponoszenia kosztów ich opróżniania.

Gmina jest obsługiwana przez jedno wysypisko odpadów komunalnych, spełniające stawiane tego typu obiektom wymogi. Jest ono położone we wsi Marcinowo. Odpady z terenu sołectwa odbierane są raz w miesiącu.

3.4.Sfera społeczna

3.4.1. Oświata

W Skoroszowie nie ma zlokalizowanych placówek oświatowych. Młodzież wczesnoszkolna uczęszcza głównie do Szkoły Podstawowej w Kuźniczyskach, a następnie do Gimnazjum w Trzebnicy. Mieszkańcy mogą korzystać z następujących gminnych ośrodków edukacyjnych:

- przedszkole: w Trzebnicy,
- szkoły podstawowe: placówki w Trzebnicy oraz Szkoła Podstawowa Specjalna w Trzebnicy, Szkoła Podstawowa w Bolesćcinie, Szkoła Podstawowa w Kuźniczysku, Szkoła Podstawowa w Ujeźdźcu Wielkim,
- gimnazjum: w Trzebnicy, Gimnazjum w Ujeźdźcu Wielkim, Powiatowe Gimnazjum Sportowo-Językowe w Trzebnicy, Publiczne Gimnazjum przy Szpitalu im. świętej Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy, Publiczne Gimnazjum Specjalne w Trzebnicy
- szkoły ponadgimnazjalne: w Trzebnicy,
- szkoły wyższe: we Wrocławiu.

Większość dzieci – mieszkańców Skoroszowa uczęszcza do placówek znajdujących się w Ujeźdźcu Wielkim oraz Trzebnicy ze względu na bliskość miejsca zamieszkania.

3.4.2. Zdrowie

Na terenie wsi nie istnieje placówka służby zdrowia. Najbliższa mieści się w Ujeźdźcu Wielkim – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego, tam też znajduje się najbliższa apteka. Na terenie Trzebnicy natomiast mieszkańcy mogą skorzystać z publicznych placówek służby zdrowia oraz ze szpitala.

3.4.3. Rekreacja i sport

W miejscowości tej znajduje się świetlica, jednakże nie jest ona obecnie w pełni wykorzystywana (między innymi ze względu na brak ogrzewania oraz brak odpowiedniego wyposażenia). Na obszarze wsi nie ma obecnie placu zabaw dla dzieci.

W Skoroszowie znajduje się Dom Weselny, który zajmuje się organizacją uroczystości weselnych, bali, komunii, chrzcin, bankietów, konferencji oraz imprez integracyjnych.

Na terenie wsi Skoroszów nie znajduje się boisko sportowe. Mieszkańcy mogą korzystać z innych obiektów sportowych mieszczących się głównie w Trzebnicy, które w większości należą do

Zespołu Placówek Kultury w Trzebnicy. W ramach jego działalności, organizowane są tam między innymi: studia tańca, zajęcia ceramiczne, aerobic, step i callanetics oraz działa tam sekcja samoobrony Yun-Jung-Do i Tekwon-Do.

3.4.4. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Działalność kulturalna

Wieś posiada świetlicę, która wymaga jednak gruntownego remontu, gdyż jej stan obecny uniemożliwia pełne wykorzystanie jej potencjału. Brakuje tam przede wszystkim ogrzewania, niezbędnego wyposażenia oraz innych atrakcji, takich jak np. stanowiska komputerowe wraz z Internetem, które przyciągnęłyby uwagę dzieci i zagospodarowały im czas, między innymi podczas wakacji.

Ponadto, na terenie wsi istnieje plac gminny, który według planów, może zostać przeznaczony na plac zabaw dla dzieci.

Atrakcjami wsi Skoroszów dla jej mieszkańców są corocznie organizowane imprezy z okazji dnia dziecka czy Mikołajek. Odbywają się tam również inne festyny okolicznościowe.

Na terenie wsi nie funkcjonują odrębne ośrodki kultury.

Obiekty dziedzictwa kulturowego

W Skoroszowie znajduje się Kościół pod wezwaniem św. Rodziny należący do parafii w Czeszowie.

Na terenie miejscowości nie występują obiekty oraz obszary zarejestrowane w rejestrze zabytków.

3.5. Gospodarka

3.5.1. Bezrobocie

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy z 31.12.2008 roku, zarejestrowanych było 8 mieszkańców Skoroszowa – w tym 5 kobiet.

3.5.2. Podmioty gospodarcze

Ze względu na stosunkowo niską urodzajnością tamtejszych gleb, wieś jest obszarem słabo rozwiniętym rolniczo. Na jej terenie zlokalizowane są 4 gospodarstwa rolne. W Skoroszowie znajduje się również Ferma drobiu oraz przedsiębiorstwo zajmujące się produkcją mebli ogrodowych ("Jan" - Jan Duży).

Ponadto, na obszarze wsi nie ma zlokalizowanych żadnych przedsiębiorstw przemysłowych. Znajduje się tam jednak niewielki sklep, i prężnie prosperujący Dom Weselny, który zajmuje się organizacją przyjęć okolicznościowych (wesela, bankiety, chrzciny, komunie, bankiety, imprezy integracyjne, etc.) oraz świadczy usługi noclegowe.

Pozostali mieszkańcy pracują zawodowo głównie w Trzebnicy oraz Wrocławiu. Ponadto, na terenie Ujeżdźca Wielkiego, który jest położony w stosunkowo niewielkiej od Skoroszowa odległości (ok. 12km), znajduje się nowoczesny Zakład Przetwórstwa Mięsnego Tarczyński. Zatrudnia on wiele osób pochodzących z okolicznych wsi, również ze Skoroszowa.,

W Skoroszowie funkcjonuje również oddział Ochotniczej Straży Pożarnej.

3.5.3. Turystyka

Skoroszów posiada bardzo malownicze położenie. Otoczona jest polami oraz pięknymi lasami, które znajdują się głównie w jej wschodniej części. Ponadto, na południe od miejscowości zlokalizowane są stawy rybne, które przyciągają do siebie okolicznych wędkarzy. Stawy te posiadają dobrze rozwinięte pasy roślinności szuwarowej, które stwarzają warunki bytowe dla wielu rzadkich gatunków ptaków wodnych i płazów.

Dodatkowo, przez obszar miejscowości biegnie zielony szlak turystyczny, który dostarcza mieszkańcom i turystom atrakcyjnych możliwości spędzania wolnego czasu na malowniczych pieszych wędrówkach.

4. Analiza SWOT

4.1. Mocne i słabe strony miejscowości

<i>MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI, ATUTY</i>	<i>SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI, PROBLEMY</i>
<p>→ Dobre połączenie drogowe z miastem Trzebnica – Skoroszów jest położony w odległości ok. 16 km od Trzebnicy, która jest społecznym, gospodarczym i kulturalnym centrum Gminy. Miejscowości połączone są ze sobą drogą krajową. Dostępność miasta zapewnia mieszkańcom Skoroszowa większą możliwość korzystania z tych zasobów, co wpływa na jakość ich życia;</p>	<p>→ Świetlica wymagająca remontu i wyposażenia – świetlica nie posiada ogrzewania, gier i komputerów dla dzieci oraz innego niezbędnego wyposażenia, stąd jej atrakcyjność jest bardzo niska;</p> <p>→ Brak placu zabaw dla dzieci – jest tylko wyznaczone miejsce pod przyszłą inwestycję;</p>
<p>→ Bliskość Ujeżdźca Wielkiego (odległość ok. 12 km) – na terenie tej miejscowości mieści się najbliższa szkoła podstawowa i gimnazjum, zakład opieki zdrowotnej, apteka oraz prężnie działające przedsiębiorstwo Tarczyński;</p>	<p>→ Duży ruch samochodowy – przez Skoroszów przebiega bardzo uczęszczana droga krajowa. Konieczna jest budowa przy drodze chodnika wraz z oświetleniem;</p>
<p>→ Wieś jest zelektryfikowana;</p>	<p>→ Pogarszający się stan techniczny lokalnych dróg gminnych;</p>
<p>→ Rosnąca liczba mieszkańców – wzrost liczby urodzeń na terenie wsi oraz zwiększająca się ilość osób z Wrocławia i Trzebnicy osiedlających się na terenie wsi;</p>	<p>→ Brak kanalizacji.</p>
<p>→ Funkcjonowanie w miejscowości Domu Weselnego, który zajmuje się organizacją przyjęć okolicznościowych;</p>	
<p>→ Korzystne położenie pod względem krajobrazowym – miejscowość położona jest przy terenach leśnych oraz w stosunkowo bliskiej odległości do stawów rybnych. Przez obszar Skoroszowa przebiega zielony szlak turystyczny;</p>	

MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI, ATUTY	SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI, PROBLEMY
→ Bogata oferta wydarzeń kulturalnych – w miejscowości organizowanych jest wiele wydarzeń kulturalnych, takich jak festyny okolicznościowe np. z okazji dnia dziecka oraz Mikołajek.	

Źródło: Opracowanie Acquis Consulting

4.2. Szanse i zagrożenia zewnętrzne

SZANSE	ZAGROŻENIA
→ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich „Odnowa i rozwój wsi” może być ważnym źródłem wsparcia dla lokalnych inicjatyw, które przysłużą się zarówno podniesieniu jakości życia mieszkańców, jak i zrównoważonemu rozwojowi lokalnej gospodarki;	→ Potencjalne niebezpieczeństwo, zwłaszcza dla dzieci, wynikające z dużego ruchu na biegnącej przez miejscowość drodze;
→ Duża liczba dzieci i młodzieży stanowiąca szansę na przyszły rozwój wsi;	→ Zmniejszanie się poziomu integracji ludności wsi ze względu na zły stan infrastruktury w tym zakresie i brak odpowiednio – wyposażonej świetlicy, która mogłaby stanowić miejsce spotkań;
→ Przeniesienie zakładu Tarczyński S.A. do Ujeźdźca Wielkiego – duży zakład produkcyjny jest szansą dla mieszkańców pobliskich miejscowości na znalezienie tam pracy, tym bardziej, że obecnie z roli żyje tylko czterech gospodarzy Skoroszowa.	→ Migracja do dużych miast – niska atrakcyjność wsi może spowodować odpływ mieszkańców, w szczególności młodzieży, do dużych miast.

Źródło: Opracowanie Acquis Consulting

4.3. Zidentyfikowane problemy

Czynniki, które mieszkańcy określają jako problemowe są następujące:

- Brak atrakcyjnego dla mieszkańców miejsca spotkań;
- Brak chodnika oraz oświetlenia przy drodze krajowej nr 5 na terenie miejscowości;
- Brak placu zabaw dla dzieci;
- zagrożenie odpływem ludzi młodych i wykształconych z terenów wiejskich.

Mieszkańcy Skoroszowa skarżą się na malejący poziom integracji ludności wsi. Spowodowane jest to przede wszystkim brakiem na terenie miejscowości miejsca spotkań, w którym mogliby w wartościowy sposób spędzać swój wolny czas (dotyczy to przede wszystkim dzieci i młodzieży). Znajdująca się na terenie wsi świetlica nie spełnia swoich funkcji w tym zakresie, gdyż jest ona w złym stanie technicznym oraz nie posiada niezbędnego wyposażenia. W obiekcie tym nie ma bowiem ogrzewania, gier i komputerów dla dzieci oraz innego niezbędnego wyposażenia. Mieszkańcy skarżą się również na brak odpowiedniej organizacji w zakresie wydarzeń kulturalnych oraz imprez okolicznościowej odbywających się w Skoroszowie. Konieczne wydaje się więc zaktywizowanie lokalnej społeczności w tym zakresie. Szansą na poprawę tej sytuacji jest gruntowny remont świetlicy wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia oraz budowa placu zabaw dla dzieci. Dostarczy to młodym mieszkańcom wsi miejsc, w których mogliby w sposób twórczy i aktywny spędzać wolny czas oraz rozwijać swoje zainteresowania. Działania te niewątpliwie wpłyną również na podniesienie poziomu bezpieczeństwa najmłodszych mieszkańców wsi.

Kolejnym problemem zidentyfikowanym przez mieszkańców są utrudnienia wynikające z tego, iż przez obszar Skoroszowa przebiega ruchliwa droga krajowa. Większość odcinków tej drogi na obszarze miejscowości nie posiada odpowiednio wyznaczonego pobocza, które pozwoliłoby ograniczyć potencjalne ryzyko wypadków, co stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa tamtejszej ludności, a w szczególności dzieci. Możliwością na poprawę tej sytuacji byłoby wybudowanie przy drodze chodnika wraz z odpowiednim oświetleniem na obszarze miejscowości. Utrudnieniem dla mieszkańców wsi jest również pogarszający się stan techniczny lokalnych dróg gminnych, które w dużej części wymagają modernizacji.

We wsi Skoroszów obserwuje się rosnącą migrację ludzi młodych do miast. Problem ten można rozwiązać poprzez zwiększanie oferty kulturalnej, sportowej i rozrywkowej dla młodzieży, oraz wyposażenie wyżej wymienionej świetlicy wiejskiej w gry planszowe, komputery i inne atrakcje. Przeniesienie zakładu produkcyjnego Tarczyński do Ujeżdźca Wielkiego jest także szansą dla wielu młodych ludzi na znalezienie pracy i pozostanie w rodzinnych stronach.

5. Wizja rozwoju wsi

5.1. Wizja i cele strategiczne

Na podstawie oceny atutów oraz słabych stron miejscowości, opracowano wizję oraz misję miejscowości, a także cele szczegółowe, których realizacja umożliwi spójny rozwój wsi i przyczyni się do wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Wizja wsi

Miejsce przyjazne dla mieszkańców, otwarte na rozwój i spełnianie potrzeb społeczności lokalnej.

Misja

Rozwój miejscowości dla wspólnego dobra – wszystkich mieszkańców, przy szczególnym uwzględnieniu potrzeb dzieci i młodzieży.

Na podstawie wizji oraz misji Skoroszowa, można wskazać strategiczne cele, których realizacja będzie etapem pośrednim w dążeniu do wypełnienia wizji miejscowości. W ramach celów strategicznych można natomiast wskazać konkretne działania, których produkty będą przyczyniać się do realizacji ogólnej linii rozwoju miejscowości.

Cele i działania

Cel 1 Podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Skoroszów

Wzrost poziomu życia mieszkańców wsi wpłynie na ich większe przywiązanie do miejscowości i tym samym obniży potencjalną możliwość ich migracji do dużych miast w poszukiwaniu możliwości rozwoju osobistego i zawodowego. Ważne jest zatem zapewnienie odpowiedniego poziomu rozwoju młodzieży i młodym mieszkańcom Skoroszowa. Zapewnienie

dobrych warunków życia na wsi ma na celu skłonienie młodzieży do pozostania w rodzinnej miejscowości. Niezwykle istotne jest tu również zwiększanie poziomu integracji ludności wiejskiej poprzez tworzenie na terenie miejscowości atrakcyjnych miejsc spotkań oraz organizowanie różnego rodzaju imprez okolicznościowych. Poprzez podnoszenie poziomu życia mieszkańców wsi można uczynić wieś miejscem konkurencyjnym w stosunku do miasta.

Działania:

- Remont i wyposażenie świetlicy.
Zapewnienie atrakcyjnych miejsc spędzania wolnego czasu dla mieszkańców wsi zasadniczo wpłynie na ich poziom zadowolenia. Modernizacja obiektu, w którym mieści się świetlica, a także zakup sprzętu i wyposażenie niezbędnego do organizacji wszelkich spotkań mieszkańców i wydarzeń kulturalnych spowoduje, iż mieszkańcy częściej i chętniej będą się tam spotykać i planować wspólne zabawy z różnych okazji, np. Sylwestra, karnawału, itp.
- Budowa placu zabaw dla dzieci.
Działanie to ma na celu zaspokojenie podstawowej potrzeby młodych rodziców, którzy bardzo często wskazują na brak bezpiecznego miejsca zabaw dla ich dzieci. Znajdująca się w danej miejscowości infrastruktura w tym zakresie jest również często ważnym elementem przy podejmowaniu przez nich decyzji o wyborze miejsca zamieszkania.
- Szkolenia z zakresu pobudzenia aktywności gospodarczej wśród mieszkańców wsi.
Aby wykorzystać potencjał tkwiący w mieszkańcach miejscowości oraz wykorzystać szanse gospodarcze będzie organizowany Projekt szkoleniowy. Projekt będzie miał na celu pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców, zachęcenie ich do zakładania działalności gospodarczej, wyposaży ich w odpowiednie umiejętności i wiedzę.

Cel 2 Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców wsi Skoroszów

Bezpieczeństwo mieszkańców wsi, a w szczególności dzieci, jest często poruszaną kwestią ze względu na fakt, iż przez obszar miejscowości przebiega ruchliwa droga krajowa. Stwarza ona potencjalne zagrożenie dla miejscowej ludności, gdyż większość odcinków tej drogi na obszarze Skoroszowa nie posiada odpowiednio wyznaczonego pobocza, co zwiększa ryzyko wypadków. Ryzyko wypadków z udziałem dzieci jest tu szczególnie istotne również ze względu na to, że na terenie miejscowości brakuje zorganizowanych miejsc, w których mogłyby one atrakcyjnie spędzać swój wolny czas. Dzieci rzadko wyjeżdżają na wakacje poza wieś, rodzice natomiast pracują zawodowo głównie w oddalonej od wsi Trzebnicy. Dzieci zostają w domu same lub pod

opieką dziadków, którzy niestety nie zawsze są na tyle sprawni fizycznie, aby się zająć wnukami. Dzieci nudząc się wymyślają więc często różne zabawy, nie biorąc pod uwagę możliwości zagrożenia lub wypadku.

Działania:

- Utworzenie chodnika wraz z oświetleniem na terenie miejscowości przy drodze krajowej nr 5.

Realizacja powyższych celów wpłynie na:

- wzrost standardu życia na terenie wsi – poprzez realizację wymienionych potrzeb, mieszkańcy otrzymają możliwość atrakcyjnego spędzenia czasu. Remont świetlicy wraz z zakupem odpowiedniego wyposażenia umożliwi dzieciom oraz młodzieży rozwijanie swoich zainteresowań i pozwoli im na twórcze spędzanie wolnego czasu. Umożliwi również organizowanie wiejskich imprez okolicznościowych, również w okresie zimowym.
- wzrost atrakcyjności wsi w oczach jej mieszkańców – realne efekty troski o potrzeby mieszkańców wpłynie na obniżenie wskaźnika emigracji, która na terenach wiejskich jest dość powszechnym zjawiskiem. Młodzi ludzie natomiast mając możliwość realizacji własnych potrzeb na terenie wsi, rzadziej będą się decydować na migrację do dużych miast,
- wzrost bezpieczeństwa dzieci poprzez zapewnienie im atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu, szczególnie podczas wakacji – zabawy w świetlicy wiejskiej pod opieką osób dorosłych, korzystanie z placu zabaw oraz gra w piłkę nożną na boisku wiejskim.

5.2.Odniesienia do lokalnych dokumentów strategicznych

Dokumentami, które wyznaczają ramy rozwoju wsi Skoroszów na poziomie powiatu oraz Gminy są:

- **Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Trzebnickiego w latach 2007-2013** – przyjęta uchwałą XL/234/06 Rady Powiatu Trzebnickiego z dn. 25 października 2006 roku.
- **Strategia rozwoju Miasta i Gminy Trzebnica** – przyjęta uchwałą XXIX/255/01 Rady Miejskiej Gminy Trzebnica z dnia 21 czerwca 2001 roku.

W oparciu o Strategię zrównoważonego rozwoju powiat trzebnicki stawia przed sobą dwa strategiczne cele rozwojowe (długoterminowe):

- rozwój i modernizacja infrastruktury powiatu,
- zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego.

Realizując pierwszy cel strategiczny, władze Powiatu Trzebnickiego będą miały na celu systematyczne zmniejszanie zapóźnień w dziedzinie infrastruktury oraz stymulowanie rozwoju gospodarczego i społecznego swoich mieszkańców.

Drugi z celów strategicznych odnosi się do funkcji produkcyjnych, usługowych powiatu oraz zapewnienia rozwoju społeczności lokalnej. Cel ten będzie realizowany z jednej strony poprzez wykorzystanie jednego z największych bogactw powiatu, czyli warunków przyrodniczych, z drugiej strony wspieranie, wszelkimi dostępnymi przez powiat metodami, przedsiębiorców lokalnych.

Rozwój gospodarczy w powiecie jest warunkiem rozwoju społecznego. Pozwala on na zwiększenie dochodów, zarówno budżetowych powiatu, jak i gospodarstw domowych, niezbędnych dla prawidłowego rozwoju społecznego. Ponadto, rozwój gospodarczy gwarantuje obniżenie poziomu negatywnych zjawisk społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, alkoholizm, pauperyzacja i przestępczość.

Obok rozwoju gospodarczego istotnym zamierzeniem tego celu jest pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców. Z jednej strony ma to spowodować zwiększenie bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa zdrowotnego, a także doprowadzić do zmniejszenia patologii społecznych tj. alkoholizmu, narkomanii. Z drugiej strony, cele cząstkowe (zadania) służące realizacji celu operacyjnego *Zapewnienie warunków rozwoju społecznego oraz integracja wspólnoty lokalnej* mają doprowadzić do większej identyfikacji mieszkańców ze swoją „małą ojczyzną”.

W oparciu o Strategię rozwoju Miasta i Gminy Trzebnica celem nadrzędnym w działaniach na rzecz rozwoju turystyki i rekreacji jest doprowadzenie do stanu, kiedy dziedzina ta stanie się podstawą utrzymania dla znaczącej części mieszkańców, a wizerunek miasta i Gminy będzie się kojarzył mieszkańcom Gminy, regionu i kraju z harmonijnie ukształtowaną funkcją turystyczną.

Postanowienia powyższych dokumentów znalazły swoje odzwierciedlenie w Planie Odnowy Miejscowości Skoroszów oraz w sformułowanych przez mieszkańców celach strategicznych i wizji.

6. Planowane przedsięwzięcia

6.1. Plan działań

W ramach konsultacji społecznych władze Gminy przeprowadziły szereg rozmów z mieszkańcami Skoroszowa, którzy zostali poproszeni między innymi o wskazanie inwestycji, jakie uważają za najważniejsze do przeprowadzenia w ciągu najbliższych lat. W wyniku identyfikacji potrzeb inwestycyjnych sołectwa podjęto decyzję o realizacji następującego działania:

W ramach Celu 1: Podniesienie jakości życia mieszkańców wsi Skoroszów:

1. Remont i wyposażenie świetlicy.

Inwestycja ta będzie polegała na wymianie okien, elewacji zewnętrznej świetlicy oraz instalacji w niej ogrzewania. Ponadto, zakupione zostanie niezbędne wyposażenie obiektu oraz odpowiedni sprzęt, taki jak gry i komputery dla dzieci.

Przedsięwzięcie to wpłynie na poziom zadowolenia mieszkańców oraz podniesienie się stopnia integracji społeczności lokalnej. Umożliwi bowiem organizowanie w obiekcie spotkań i imprez okolicznościowych dla mieszkańców. Dostarczy też młodym ludziom atrakcyjnych i twórczych możliwości spędzania wolnego czasu.

2. Budowa placu zabaw dla dzieci.

Inwestycja będzie polegała na zorganizowaniu terenu należącego do gminy i urządzeniu tam placu zabaw dla dzieci młodszych. Plac będzie urządzony przy użyciu bezpiecznych elementów posiadających wszystkie wymagane atesty.

3. Szkolenia z zakresu pobudzenia aktywności gospodarczej wśród mieszkańców wsi.

Po analizie potrzeb szkoleniowych, zidentyfikowany zostanie Projekt szkoleniowy, który będzie miał na celu aktywizowanie mieszkańców miejscowości. Projekt będzie skierowany do wszystkich mieszkańców, którzy chcieliby rozpocząć działalność gospodarczą. Projekt nakierowany będzie na aspekty motywacyjne oraz rozwój umiejętności potrzebnych do prowadzenia firmy. Dostarczać będzie podstawowej wiedzy w tym zakresie.

6.2. Harmonogram działań

Wybrane przez społeczność lokalną działania realizowane będą w miarę możliwości budżetowych Gminy oraz pozyskanych środków zewnętrznych ze źródeł europejskich i pozarządowych.

Tabela 8 Harmonogram działań

L.p.	Zadanie	Szacunkowy koszt [zł]	Źródło finansowania	Termin realizacji [lata]
1.	Remont i wyposażenie świetlicy.	310 000,00	Budżet Gminy/PROW 2007-2013 Odnowa i Rozwój Wsi	2009
2.	Budowa placu zabaw dla dzieci	60 000,00	Budżet Gminy/PROW 2007-2013 Odnowa i Rozwój Wsi	2010
3.	Szkolenia z zakresu pobudzenia aktywności gospodarczej wśród mieszkańców wsi	25 000,00	Budżet Gminy/PROW 2007-2013 Małe projekty	2016

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting

7. Wdrażanie i monitorowanie Planu Odnowy Wsi

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków musi zostać poprzedzone jego akceptacją przez mieszkańców miejscowości, reprezentowanych przez Radę Sołecką. W dalszej kolejności dokument zostanie poddany pod głosowanie Radzie Gminy, która uchwalając Plan Odnowy Miejscowości, wprowadzi go tym samym w życie.

Nad wdrożeniem planu czuwać będzie Sołtys oraz Rada Sołecka Skoroszowa, Zespół Placówek Kultury w Trzebnicy oraz Burmistrz Gminy Trzebnica.

Tabela 9 Harmonogram wdrożenia Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków na Zebraniu Wiejskim i Radzie Sołeckiej	Sołtys Miejscowości	Luty 2009
2.	Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków	Rada Sołecka Wsi Skoroszków lub Rada Miejska w Trzebnicy	Luty 2009
3.	Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków	Rada Miejska Trzebnica	Luty 2009
4.	Zamieszczenie Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków na stronach internetowych Gminy	Burmistrz Gminy Trzebnica	Luty 2009
5.	Opracowanie dokumentacji technicznej inwestycji wskazanych w Planie, w tym operacji kwalifikujących się do wsparcia ze środków PROW	Burmistrz Gminy Trzebnica	Luty 2009
6.	Realizacja zadań określonych w Planie Odnowy Miejscowości	Zespół Placówek Kultury w Trzebnicy Burmistrz Gminy Trzebnica, Rada Sołecka i Sołtys Wsi Skoroszków	Do 2016

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting

Ze względu na dynamikę zmian społeczno-gospodarczych, możliwość wystąpienia zdarzeń niemożliwych do przewidzenia lub w innych uzasadnionych wypadkach, Plan Odnowy Miejscowości Skoroszków może zostać zmieniony lub uzupełniony w każdej jego części.

Zmian i uzupełnień można dokonać na wniosek członka Rady Sołeckiej wsi Skoroszków. Każdy taki wniosek musi zostać uchwalony przez Radę Sołecką i zatwierdzony przez Radę Miejską.

Monitoring będzie polegał na zbieraniu informacji na temat przebiegu zaplanowanych w miejscowości inwestycji oraz ocenie ich prawidłowości oraz spójności z niniejszym planem. W miarę możliwości dokonywane będą okresowe zestawienia postępów we wdrażaniu postanowień Planu, poparte mierzalnymi wskaźnikami. W monitorowaniu będą brać udział te komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Trzebnica, które zostaną zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków.

Po pozytywnej opinii lokalnej społeczności i uchwaleniu Planu będzie on obowiązywał do roku 2016. Oceny wdrożenia Planu, zarówno okresową, jak i końcową po upływie okresu obowiązywania, dokona Rada Sołecka Skoroszków.

Zamierzenia przedstawione w niniejszym Planie będą upowszechniane w gronie przyszłych beneficjentów, wykonawców i podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie Planu. Komunikacja oprze się na trzech narzędziach pozostających do dyspozycji Miejscowości i Gminy.

Głównym źródłem informacji będą oficjalne strony Gminy Trzebnica, gdzie Plan Odnowy Miejscowości będzie w całości udostępniony do pobrania w formie elektronicznej przez zainteresowanych.

Drugim źródłem informacji będzie prasa lokalna i regionalna. To medium może zostać wykorzystane na etapie wyłaniania wykonawców do poszczególnych operacji w ramach planów inwestycyjnych przedstawionych w niniejszym dokumencie.

Lista przedsięwzięć inwestycyjnych zamieszczona w Planie pozwala także na identyfikację ewentualnych wykonawców/inwestorów, do których osoby odpowiedzialne za wdrażanie Planu będą mogły skierować akcje promocyjne i reklamę bezpośrednią, m.in. będzie istniała możliwość zaproszenia do negocjacji potencjalnych partnerów przy realizacji poszczególnych działań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Skoroszków.

8. Wykaz tabel i rysunków

8.1. Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa Gminy Trzebnica.....	8
Rysunek 2 Mapa internetowa miejscowości Skoroszów	27

8.2. Spis tabel

Tabela 1 Struktura wykorzystania użytków rolnych w Gminie Trzebnica	7
Tabela 2 Struktura wieku dla Gminy Trzebnica w 2006 r.	9
Tabela 3 Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Trzebnica w 2002 roku	18
Tabela 4 Wielkość gospodarstw Gminy Trzebnica w 2002 roku	22
Tabela 5 Bezrobocie w Gminie na tle powiatu, województwa i kraju	23
Tabela 6 Struktura bezrobocia na terenie Gminy [liczba osób]	23
Tabela 7 Podmioty Gospodarki Narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji (stan na 31.12.2006).....	24
Tabela 8 Harmonogram działań.....	41
Tabela 9 Harmonogram wdrożenia Planu Odnowy Miejscowości Skoroszów	41